

Вадим МОСТИПАН

курсант Навчально-наукового інституту
права та підготовки фахівців
для підрозділів Національної поліції
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

канд. юрид. наук, доц. **О. О. Круглова**
доцент кафедри цивільного права та процесу
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
підполковник поліції

**НЕОБХІДНІСТЬ ВПРОВАДЖЕННЯ МЕДІАЦІЇ
У ЦИВІЛЬНЕ СУДОЧИНСТВО**

Ми живемо в суспільстві, де кожна хвилина коштує грошей, й у людей просто катастрофічна нестача цього ресурсу. Тому цей аспект стосується й судового врегулювання певних питань. На сьогодні в нашій державі спостерігається перевантаженість судів, що призводить до затримки у розгляді справи. Цей аспект стосується й цивільного судочинства. На нашу думку, в нашій державі просто необхідно впроваджувати систему медіації насамперед з метою спрощення системи розгляду певних проваджень.

Більш детально вивчаючи цей аспект, ми повинні розуміти, що медіація в нашій державі необхідна не лише з метою розвантаження судів, але й передусім вона покликана з метою надання особі певного права альтернативного вирішення свого спору. Також необхідно наголосити на відносній швидкості, а також на тому, що у цьому випадку особи, розглядаючи це провадження за допомогою медіації, зазнають найменшу шкоду для кожного.

Вивчаючи це питання, ми повинні звернути особливу увагу на той факт, що у сучасному законодавстві нашої держави відсутнє визначення поняття медіація. Саме тому доцільно звернути увагу на визначення, запропоноване таким науковцем, як В. П. Самохвалов. Він зазначає, що медіація – це процес, під час якого третьою стороною вирішується певна проблема шляхом взаємовигідної згоди [1].

Зважаючи на це, ми розуміємо, що на сучасному етапі виникає гостра необхідність тлумачення поняття медіація в законодавстві нашої країни, а також запровадження нормативно-правового акта, який би регулював це питання.

Також вивчаючи це питання, ми не можемо оминати увагою той факт, що на сучасному етапі необхідно впроваджувати законодавче закріплення процесу медіації. На сьогодні нарешті ухвалено проєкт Закону України «Про медіацію», необхідність якого гостро проглядається у сучасному суспільстві [2].

Вивчаючи це питання, ми просто не можемо оминати увагою такий аспект, що відповідно до статті 49 Цивільно-процесуального кодексу України сторони мають право укласти мирову угоду на будь-якому етапі судового процесу [3]. Це визначення, на нашу думку, є не зовсім доречним, оскільки у разі підписання мирової угоди доцільніше було б змінити формулювання на «будь-якому етапі розгляду провадження», адже, на нашу думку, доцільно застосовувати медіацію замість судового розгляду справи й тому було б доречніше зазначити право особи на мирову угоду на будь-якому етапі розгляду провадження.

Також ми повинні зауважити, що в законодавстві нашої країни не зазначено конкретного механізму застосування медіації на практиці, саме тому необхідно законодавчо закріпити цей аспект. Тому ми наголошуємо на необхідності законодавчого тлумачення, хто саме та за яких умов може бути медіатором, і яка процедура повинна передувати цьому варіанту вирішення спору.

Саме через це ми можемо зробити висновок, що на сьогодні необхідно запроваджувати якісні зміни до сучасного законодавства нашої держави. Також ми повинні наголосити на тому, що необхідно більш якісно освітити механізм застосування медіації на території нашої держави.

1. Самохвалов В. П. Медіація як інститут відносного й примирного правосуддя. *Перспективи застосування альтернативних способів вирішення спорів (ADR) в Україні* : матеріали II Львів. міжнар. форуму. Львів, 2009. С. 175–178.
2. Закон України Про медіацію : проєкт Закону від 19.05.2020 р. № 3504. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_2?id=&pf3516=3504&skl=10.
3. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 р. № 1618-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#top>.

Михайло МУРАШКІН
професор кафедри
соціально-гуманітарних дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
доктор філософських наук, професор

МЕДІАЦІЯ І МОЖЛИВОСТІ ПІД ЧАС ЗАСТОСУВАННЯ «МОЗКОВОГО ШТУРМУ»

В медіації перед тим, як ухвалювати якість рішення, напрацьовується певний шар можливостей. Для можливостей часто використовується такий метод, як «мозковий штурм».

Через такий метод, як «мозковий штурм», можна висунути певні ідеї творчого характеру. В медіації ці ідеї дають поштовх для вирішення певних проблем.

Сутність метода «мозкового штурму» полягає в тому, що через цей метод стимулюється творче мислення. Творче мислення – це породження насамперед чогось нового. В медіації – це породження нових варіантів вирішення конфліктних ситуацій.

Особливості «мозкового штурму» полягають в тому, що в цих заходах беруть участь фахівці різних спеціальностей. Це дає змогу залучати інформацію із різних напрямів культури, із різних галузей практичного життя. Тут використовується інформація, яка не має прямих зв'язків, що важливо для творчого процесу.

Група людей, яка залучається для проведення «мозкового штурму», генерує ідеї з різних сфер знання. Таке можливо завдяки тому, що в «мозковому штурмі» беруть участь люди, які є фахівцями різних спеціальностей. Група людей як генераторів ідей при «мозковому штурмі» висловлюють велику кількість різноманітних ідей. Ідеї можуть бути якими завгодно. І тут неприпустима критика. Але є окрема група експертів, яка потім оцінює ці ідеї. Ця група аналізує ідеї щодо їх зачужості як ідей раціонально необхідних. Група знаходить ідеї необхідні для вирішення проблем конфліктних ситуацій. Цим і відкриваються можливості медіації.

При «мозковому штурмі» висувуються навіть самі безглузді ідеї, які записуються на магнітну стрічку. В процесі «мозкового штурму» ці ідеї не критикуються. Хоча можна проводити уточнення для більшого пояснення. В процесі «мозкового штурму» ідеї можуть комбінуватися. Це допускається. Але не допускається критика. Йде процес генерації ідей, серед яких можуть виникати ідеї, які вирішують певні проблеми.

Після проведення «мозкового штурму» всі висунуті ідеї ретельно вивчаються експертами, які є спеціалістами в певній галузі, можуть оцінити важливість тієї чи іншої ідеї. Для оцінки також залучають таблиці-критерії, які допомагають відібрати необхідні розумні ідеї, які можна використати в подальшому для вирішення проблемних ситуацій, ідеї, які значущі для впровадження і вирішення певних проблем.

«Мозковий штурм» відкриває можливості вирішувати суперечки і конфлікти, не звертаючись до формальної системи судочинства, тобто «мозковий штурм» відкриває можливості в медіаційному процесі.